

Brüsszel, 2026. március 24.
(OR. en)

6884/26

Intézményközi referenciaszám:
2025/0390(APP)

COMPET 258
RECH 91
FIN 347
ENER 98

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról, valamint a 2003/76/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

A TANÁCS (EU) 2026/... HATÁROZATA

(...)

**az Európai Unióról szóló szerződéshez
és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt,
az ESZAK-Szerződés lejártaának pénzügyi következményeiről
és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv
végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról,
valamint a 2003/76/EK határozat hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártaának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyvre és különösen annak 2. cikke első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére¹,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

¹ 2026. ...-i egyetértés (a *Hivatalos Lapban* még nem tették közzé).

mivel:

- (1) Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés – az említett szerződés 97. cikkével összhangban – 2002. július 23-án lejárt. Az Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) valamennyi eszközét és kötelezettségét 2002. július 24-én átruházták az Európai Közösségre.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyvvel (a továbbiakban: a jegyzőkönyv) összhangban az ESZAK eszközeinek és kötelezettségeinek az ESZAK mérlege szerinti nettó értékét a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatások céljára szánt vagyonnak kell tekinteni a „felszámolás alatt álló ESZAK” megjelöléssel, és az ESZAK felszámolásának befejezését követően a „Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei” megjelöléssel (a továbbiakban együtt: az eszközök) .
- (3) A jegyzőkönyv emellett úgy rendelkezik, hogy a „Szén- és Acélipari Kutatási Alap”-ként (RFCS) megjelölt eszközökből származó bevétel – a jegyzőkönyvvel és az annak alapján elfogadott jogi aktusokkal összhangban – kizárólag a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott, a kutatási keretprogramon kívüli kutatások céljára használható fel.

- (4) A Tanács 2003. február 1-jén elfogadta a 2003/76/EK határozatot², amely megállapította a jegyzőkönyv végrehajtására vonatkozó szabályokat.
- (5) A szén- és acélipari kutatási projektek finanszírozásához rendelt megtermelt bevételek értéke az alacsony kamatlábak miatt évek óta csökken, és az eszközök nem termelnek elegendő bevételt a 2003/76/EK határozattal létrehozott, az RFCS pályázati felhívásokra jelenleg elkülönített 111 millió EUR éves allokáció finanszírozásához. A 2022-ben és 2023-ban elkönyvelt veszteségek eredményeként 2024-ben és 2025-ben a pályázati felhívásokat teljes mértékben az eszközök értékesítése révén finanszírozták. A realizált nyereség 2026-ban és esetleg az azt követő években is az éves allokációt csak részben fogja fedezni, és várhatóan nem lesz elegendő egy érdemi munkaprogram finanszírozásához.
- (6) Az uniós acélipari ágazat versenyképességének megerősítésére és az ágazat jövőjének védelmére irányuló erőfeszítéseinek részeként a Bizottság – az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Európai acél- és fémipari cselekvési terv” című, 2025. március 19-i közleményében – bejelentette, hogy az acélkutatásba történő beruházások egyszerűsítése és további felgyorsítása érdekében az RFCS átfogó reformjára fog javaslatot tenni. Az ilyen felgyorsításnak tükröznie kell az ágazat igényeit.

² A Tanács 2003/76/EK határozata (2003. február 1.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról (HL L 29., 2003.2.5., 22. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76(1)/oj)).

- (7) A fosszilis energiaforrásoktól – különösen a széntől – való energetikai átállás jelenleg kihívást jelent, különös tekintettel az igazságos átmenet biztosításának szükségességére, különösen a széntől függő régiókbeli iparágak és munkavállalók számára. A további kihívások közé tartozik a szénbányákból származó metánkibocsátás csökkentése az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ végrehajtásával összefüggésben.
- (8) 2027 augusztusától a felszámolás alatt álló ESZAK várhatóan nem fog sem kötelezettségekkel, sem követelésekkel rendelkezni, lehetővé téve így a felszámolásának befejezését.
- (9) Tekintve, hogy a felszámolás alatt álló ESZAK-nak nincsenek kötelezettségei, lehetséges az eszközök egy részének értékesítése a szén- és acélipari ágazatokbeli kutatási projektek finanszírozása céljából.
- (10) A pénzügyi változások és a szakpolitikai megfontolások együttes fényében a kutatási program méretét oly módon kell meghatározni, hogy az biztosítsa, hogy az eszközöket a jegyzőkönyv célkitűzéseivel és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel összhangban lehessen felhasználni és megfelelően végrehajtani. A kutatási program méretéhez szükséges kritikus tömeget nem lehet elérni kizárólag a bevételek vagy a fennmaradó eszközök egy korlátozott részének felhasználásával. A kutatási programhoz szükséges összegek valamennyi eszköz felhasználását igényelni fogják. Ezért lehetővé kell tenni a fennmaradó eszközök felhasználását olyan értékes, együttműködésen alapuló kutatási projekteknek – az uniós kutatási keretprogramon kívül eső – érdemi támogatására, amelyek rendelkeznek az uniós hozzáadott érték létrehozásához szükséges kritikus tömeggel a szén- és acélipari ágazatokban.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (2024. június 13.) az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

- (11) A Bizottság – az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „a tisztaipar-megállapodás” című, 2025. február 26-i közleményében és az európai acél- és fémipari cselekvési tervben – támogatta a következő években az Unióban megvalósítandó nagy beruházások üzleti életképességét, többek között az acélipar tekintetében. Az említett politikai ösztönzés alapján az RFCS-nek hozzá kell járulnia a tisztább technológiákra történő gyors átálláshoz a szükséges kutatási erőfeszítések egy részének finanszírozásával, ideértve a nagy beruházások részére folytatott előzetes kutatásokat és a nagyszabású beruházások megvalósítását támogató további kutatásokat is.
- (12) A 2027-től 2033-ig meghirdetendő, évente legfeljebb 120 millió EUR összegű pályázati felhívások és a 2034-ben meghirdetendő, a fennmaradó, rendelkezésre álló el nem különített eszközöknek megfelelő összegű pályázati felhívás várhatóan mozgósítani fogják a magánberuházásokat a versenyképesség fokozása, valamint a szén- és acélipari ágazatok dekarbonizációjának és zöld átállásának felgyorsítása érdekében. Megfelelő éves allokációkat kell ezért megállapítani az ilyen pályázati felhívások lehetővé tétele és 2034 végéig az érdemi támogatás biztosítása céljából.
- (13) A beruházásokból származó összes nettó bevétel odarendelése és a 2027-re vonatkozó allokáció 111 millió EUR-ról legfeljebb 120 millió EUR-ra történő növelésének megkönnyítése érdekében helyénvaló az allokálás időkeretét lerövidíteni azáltal, hogy a 2026–2033-os években az n. évi lezárt eszközmérlegek fedezik az n+1. évre vonatkozó allokációt, fenntartva ugyanakkor a 2003/76/EK határozatban már megállapított éves allokációkat.

- (14) A költségvetési allokációknak a szén-, illetve acélipari kutatás közötti jelenlegi – 27,2 %-os, illetve 72,8 %-os – elosztását mindkét ágazat támogatja, és az továbbra is megfelelő, tekintve a vonatkozó szükségleteiket és felvevőképességeiket.
- (15) Hogy igazodni lehessen a szén- vagy acélipari ágazat esetleges kutatásfinanszírozási igényeihez a másik ágazat elégtelen felvevőképessége esetén, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e határozat arra irányuló módosítása céljából, hogy szükség esetén megváltoztassa a szénrel kapcsolatos kutatásra és az acéllal kapcsolatos kutatásra 2034-ben elkülönített finanszírozás százalékos arányát, az eszközök teljes körű használatának lehetővé tétele érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁴ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁴ HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (16) A 2003/76/EK határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni. Azonban – az ESZAK felszámolásának befejezéséig – helyénvaló fenntartani az említett határozat 1. cikkének alkalmazását a felszámolás alatt álló ESZAK pénzügyi műveleteinek befejezéséig,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) A Bizottság felelős az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáért.
- (2) A Bizottság felelős a „felszámolás alatt álló ESZAK” és az ESZAK felszámolásának befejezését követően „a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei” (a továbbiakban együtt: az eszközök) pénzügyi műveleteinek kezeléséért.

2. cikk

- (1) A Bizottság oly módon kezeli az eszközöket, hogy fenntartsa a Szén- és Acélipari Kutatási Alap (RFCS) eszközeinek 2027–2033-as évekre vonatkozó, legfeljebb 120 millió EUR összegű éves allokációját a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatások finanszírozása érdekében. Bármely fennmaradó, el nem különített eszköznek a 2034-re vonatkozó allokáció részét kell képeznie, amely megegyezik az említett eszközöknek az RFCS-be történő áthelyezés időpontjában fennálló piaci értékével, a piaci feltételeket is figyelembe véve. Az említett allokációt – 2034-ben és az azt követő években – a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatások finanszírozására kell felhasználni.

- (2) Az acélra vonatkozó kutatási tevékenységeknek a fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási és felületkezelési folyamatokra, fejlett acéltermékek létrehozására, vezető piacokra, az erőforrások megőrzésére, a körforgásos gazdaságra, a készségek fejlesztésére, a munkakörülmények javítására és a digitális technológiák használatára kell összpontosítaniuk. A szénkutatási projektekkel kapcsolatos kutatási tevékenységeknek – az (EU) 2021/523⁵, az (EU) 2021/1056⁶ és az (EU) 2021/1229⁷ európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban, valamint e határozat 4. cikke (2) bekezdésének megfelelően – a korábban üzemelő szénbányák vagy a bezárás alatt álló szénbányák és a kapcsolódó infrastruktúrák – ideértve azon régiókat is, ahol mindezek találhatóak – igazságos átállására – többek között rendeltetésmódosítás révén – kell összpontosítaniuk.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott összeg éves allokációja a befektetésekből származó nettó bevételből és az eszközök egy részének értékesítéséből generált készpénzösszegekből áll.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1229 rendelete (2021. július 14.) az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről (HL L 274., 2021.7.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj>).

3. cikk

- (1) Évente eredménykimutatást, mérleget és pénzügyi beszámolót kell készíteni a 2. cikk szerinti befektetési műveletek és eszközközelési műveletek bemutatására, elkülönítve az Unió egyéb pénzügyi műveleteitől.

Az e bekezdés első albekezdésében említett pénzügyi kimutatásokat csatolni kell a Bizottság által az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 318. cikke és az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 247. cikke alapján évente elkészített pénzügyi kimutatásokhoz.

- (2) Az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek az EUMSZ-ben és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben meghatározott, ellenőrzésre és mentesítésre vonatkozó hatásköre alkalmazandó az e cikk (1) bekezdésében említett ügyletekre és műveletekre.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

4. cikk

- (1) A 2. cikkben említett befektetésekből származó nettó bevétel és az eszközök egy részének értékesítéséből generált készpénzösszegek az Unió általános költségvetésének bevételeit képezik. Az említett bevételeket és az említett készpénzösszegeket a kutatási keretprogram hatálya alá nem tartozó, a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatási projektek finanszírozásának meghatározott céljára kell fordítani. Ezek képezik az RFCS-t, és ezeket a Bizottság kezeli.
- (2) Az (1) bekezdésben említett nettó bevételeket és készpénzösszegeket munkaprogramokon keresztül kell kiosztani, a szénrel kapcsolatos kutatásokra 27,2 %-ot és az acéllal kapcsolatos kutatásokra 72,8 %-ot.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 7. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e bekezdés első albekezdésében említett, a szénrel kapcsolatos kutatásokra és az acéllal kapcsolatos kutatásokra elkülönített finanszírozás százalékos arányának megváltoztatása céljából, ha ez az eszközök 2034-ben történő teljes körű kihasználásához szükséges.
- (3) Az (1) bekezdés alapján elkülönített és december 31-én még rendelkezésre álló nettó bevételeket és készpénzösszegeket, valamint a visszatérített összegeket automatikusan át kell vinni a következő évre.

- (4) A kötelezettségvállalások visszavonásainak megfelelő költségvetési előirányzatok az egyes pénzügyi évek végén automatikusan törölődnek. A visszavonások eredményeként felszabadult céltartalékokat az RFCS rendelkezésére kell bocsátani.

5. cikk

Az n+1. évre vonatkozó kutatási projektek finanszírozására rendelkezésre álló nettó bevételeket és készpénzösszegeket a felszámolás alatt álló ESZAK n. évi mérlegében, és a felszámolás befejezését követően az RFCS n. évi eszközmérlegében kell kimutatni, a fennmaradó eszközök 2033-ban történő, a 2034. évre vonatkozó allokálásáig.

6. cikk

Az e határozatban említett felszámolási, befektetési és gazdálkodási műveletekből eredő igazgatási kiadásokat a Bizottság az Unió általános költségvetésével fedezi.

7. cikk

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

- (2) A Bizottságnak a 4. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása nyolcéves időtartamra szól, ... [e határozat hatálybalépésének időpontja]-tól/-től kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 4. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (6) A 4. cikk (2) bekezdésének második albekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam egy hónappal meghosszabbodik.

8. cikk

A 2003/76/EK határozat hatályát veszti.

Azonban a felszámolás befejezéséig a 2003/76/EK határozat 1. cikkét továbbra is alkalmazni kell a felszámolás alatt álló ESZAK pénzügyi műveleteire.

9. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt ..., ...

*a Tanács részéről
az elnök*